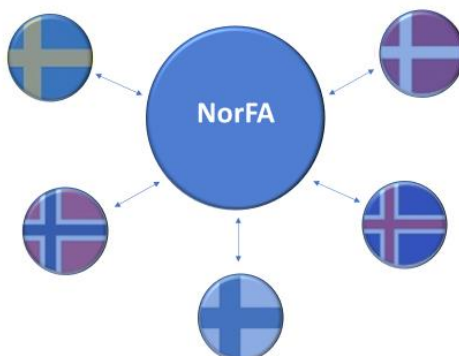

Etablering af tænketanken

Nordic Center for Fertility Awareness

NorFA

Ufrivillig barnløshed, et omfattende problem i de nordiske lande
"Same problem – same solutions – developed together"

Executive Summary

I Danmark, så vel som i hele Norden, står vi over for store demografiske udfordringer, som inden længe vil påvirke grundlaget for de velfærdsmodeller, befolkningerne ellers helt overvejende tilslutter sig. Der fødes ganske enkelt for få børn til fremover at bemande og betale for de samfund, vi kender i dag. Og problemet ser ikke ud til at blive mindre. Mange er ude af stand til at få børn. Indenfor de næste 10 år vil behovet for fertilitetsbehandling i Danmark stige med 36 % - alene grundet antallet af kvinder der når den fødedygtige alder. Dertil komme stigninger som følge af andre årsager som f.eks. alder, sygdomme, livsstil og miljøpåvirkninger

I dag er nedsat frugtbarhed er en af de mest udbredte kroniske sygdomme blandt 20-45-årige i hele Norden og kvinder i de nordiske lande får nu kun ca. 1,7 barn. Men udover lave fødselsrater og demografiske udfordringer, har ufrivillig barnløshed alvorlige konsekvenser for den enkelte. Mellem 16 og 26 % af alle der ønsker at få børn, vil opleve problemer med at få dem. Hver 5. mand bliver aldrig far, og hver 10. kvinde får aldrig børn, eller får færre børn end hun ønsker sig.

Fra sundhedsfaglig side har fokus de seneste mange år været på forskning og behandling af ufrivilligt barnløse og det er en indsats, der på mange måder har været meget succesfuld. Men når ca. hvert 12. barn (og hermed også hvert 12. barnebarn) i dag bliver undfanget på en fertilitetsklinik, har vi et problem af et alarmerende omfang. Både sundhedsfagligt og politisk burde der for længst have været sat massivt ind med brede, nationale forebyggende indsatser.

Fra Rigshospitalets side har vi derfor taget initiativ til at fremsætte forslag om etablering af en fælles nordisk tænketank, *Nordic Center for Fertility Awareness*, der skal levere en systematisk og langsigtet forebyggende indsats for at sikre, at vi i fremtiden kan få de børn, vi som samfund har brug for, og vi som enkeltpersoner og familier ønsker os.

Vi har i forbindelse med udarbejdelse af initiativet mødt bred anerkendelse og forståelse for behovet for en forebyggende indsats og der er stor opbakning fra faglige kredse i samtlige nordiske lande samt fra relevante interesse- og patientorganisationer til etablering af en nordisk tænketank. Flere af de nordiske fertilitetselskaber har valgt at rette henvendelse direkte til deres respektive sundhedsministre for at udtrykke bekymring over udviklingen og opbakning til tænketanks-projektet.

Potentialet ved et nordisk samarbejde på dette område er stort. En svensk survey viste tidligere i år, at omkring 80-90 % af befolkningen ikke ved, eller tager fejl, når de bliver spurgt om sammenhængen mellem kvindens alder og fertilitet. Udfordringerne er enslydende i de Nordiske lande, hvorfor der allerede er etableret stærke, selvstændige og uafhængige forskningsmiljøer, der kan bidrage til tænketankens arbejde. Det er derfor muligt opnå synergier gennem et øget samarbejde i tænketankens regi, og skabe nye forskningsresultater, der kan bidrage til nye løsninger – såvel nationalt, som i fællesskab.

Mål og fokusområder for ny nordisk tænketank

Årsagerne til nedsat frugtbarhed og lave fødselsrater er komplekse og kræver derfor indsatser på flere parametre. Indsatser, der har til formål at ændre befolkningsgrupperes vidensniveau og adfærd, er vanskelige og langvarige. Der er derfor ingen "quick fix" og det vil være for optimistisk at tro, at hele problemet er løst efter blot få års indsats. Der

Vision

VI VIL FOREBYGGE NEDSAT FRUGTBARHED OG GØRE DET MULIGT FOR ALLE I DE NORDISKE LANDE, AT OPFYLDE DERES ØNSKER FOR FAMILIEDANNELSE.

VI VIL GØRE DET VED AT SIKRE, AT BEFOLKNINGEN OG BESLUTNINGSTAGERE HAR VIDEN OM OG ER OPMÆRKSOMME PÅ DE VIDENSKABELIGE FAKTA OG RISICI, DER PÅVIRKER REPRODUKTIV SUNDHED.

forventes dog en klar og målbar effekt i forhold til øget viden og bevidsthed i den generelle befolkning – og især blandt meningsdannere og beslutningstagere - efter de første fem år. På baggrund af flere års erfaring med samarbejde mellem Danmark og Sverige på området, anbefaler vi at etablere en nordisk forskningsbaseret tænketank, der systematisk og uafhængigt skal styrke det forebyggende arbejde. Den nordiske tænketank, Nordic

Center for Fertility Awareness (NorFA), skal på basis af fagligt velfunderet research og uafhængige analyser informere og kvalificere den børne-, familie- og sundhedspolitiske debat i Norden. NorFA skal genere viden der ikke eksisterer, samt samle og analysere den viden der allerede findes med henblik på at:

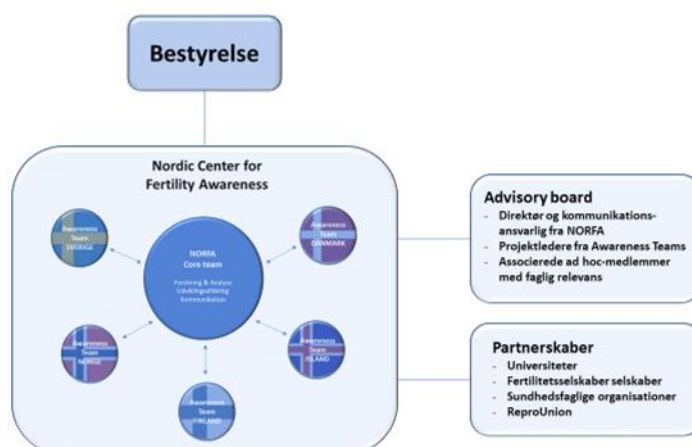
- *udbrede og øge offentlighedens viden om nedsat frugtbarhed – primært gennem medierne*
- *styrke videns grundlaget for politikere og beslutningstagere på området gennem dialog og debat i offentligheden.* (Se bilag: Fokusområder for Nordic Center for Fertility Awareness)

Organisering

Det anbefales at tænketanken rent fysisk etableres i København og etableres som et selvstændigt, non-profit center, med et almennyttigt formål om at fremme og kvalificere den sundhedspolitiske debat i Norden indenfor reproduktion og nedsat frugtbarhed. Tænketanken bemandedes af personer med forsknings- og analyse- og kommunikationsbaggrund.

Kompetencesammensætningen dækker f.eks. medicin, folkesundhedsvidenskab, sociologi, demografi mv., alle med speciale indenfor fertilitetsområdet. Og der etableres nationale **Fertility Awareness-teams** i alle nordiske lande bemandede af personer med relevant faglig erfaring. Tænketanken monitoreres af en **Bestyrelse**, der har et overordnet forretningsmæssigt

sigte og repræsenteres af de finansierende partnere. Fokus er overvågning af økonomi, måloverholdelse, output og penetration i de enkelte lande. Derudover etableres et **Advisory Board**, der har et overordnet fagligt sigte og sammensættes af 10-12 repræsentanter fra alle involverede nordiske lande. Advisory Board skal yde faglig rådgivning

og sparring samt inspirere med nye ideer fra national og international forskning, samt kvalitetssikre de løbende publikationer. Tænk tankens indgår derudover **partnerskaber** med eksempelvis universiteter, hospitaler, fertilitetsselskaber og relevante interesseorganisationer om videndeling og udvikling af indsatser.

- **Tænk tanken er uafhængig i sit arbejde, og aktiviteter vælges og gennemføres uden hensyn til og uafhængigt af bidrag fra støttemedlemmer eller andre bidragsydere.**

Potentialet ved et nordisk samarbejde på dette område er stort, fordi udfordringerne er enslydende i de Nordiske lande. Det er derfor muligt at opnå synergier gennem et øget samarbejde i tænk tankens regi, og skabe nye forskningsresultater, der kan bidrage til udviklingen og finde nye løsninger – nationalt såvel som i fællesskab, afhængig af forslagernes karakter.

Vi forestiller os en budgetramme for tænk tankens arbejde på ca. 12 mio. dkk per år i 5 år. Det endelige budgetniveau er naturligvis afhængigt af forventninger og ambitioner til effekt, indsats og aktivitet for tænk tanken.

SØREN ZIEBE

Professor, cand.scient., dr.med.

Klinikchef, Fertilitetsklinikken, Rigshospitalet

Tel. + 45 22 15 99 51

Email: sziebe@rh.dk

PERNILLE GAARDBO

Projektleder, ReproUnion Fertility Awareness Think Tank

ReproUnion, Medicon Valley Alliance

Tel. + 45 40 36 32 94

Email: pg@reprounion.eu

BILAG

Fokusområder for Nordic Center for Fertility Awareness

Forskning og analyser

- Videns generering og kortlægning af årsager til nedsat frugtbarhed for både mænd og kvinder på tværs af forskningsfelter
- Identificere, udrede og analysere eksisterende nationale og internationale forskningsresultater, for derigennem at identificere årsager til nedsat frugtbarhed.
- Tilvejebringe ny viden i samarbejde med universiteter og faglige miljøer
- Kortlægge og benchmarke kulturelle og samfundsmæssige barrierer, der påvirker fødselsraten - både positivt og negativt - i de nordiske lande, for derigennem at kunne udvikle anbefalinger præcist og effektivt på hhv. individ- og samfundsniveau.

Udvikling af forebyggende indsatser

- Udvikling af konkrete indsatser på individ- og samfundsniveau
- Identificering og prioritering af indsatsområder for at sikre størst mulig effekt. Herunder analyse af, hvilke risikofaktorer der er særligt udslagsgivende hos både kvinder og mænd både biologisk, adfærdsmæssigt og kulturelt.
- Analyse af best practice i de Nordiske lande for, på baggrund af evidens, at kunne implementere og evaluere informations- og uddannelsesmæssige tiltag, der sikrer maksimal effekt i forhold til at øge befolkningernes viden samt ændring af adfærd/kultur. Herunder at kunne tilpasse interventioner til sprog, kultur og udvalgte målgrupper i respekt for den kulturelle og prioriteringsmæssige diversitet mellem de enkelte nordiske lande.
- Udvikling af budskaber og kommunikationsindsatser. Herunder samarbejde om udvikling af indsatser, der involverer eksterne partnere.

Kommunikation og videndeling

- Målrettede indsatser mod definerede målgrupper - eksempelvis yngre kvinder og mænd, kommende bedsteforældre og familie, arbejdsmarkedet og politikere
- Identificering og vidensdeling af succesfulde nordiske og internationale politiske og samfundsmæssige tiltag, til de nordiske lande.
- Uafhængige forskningsbaserede analyser udgives løbende med seneste forskningsresultater og fakta omkring tænketankens hovedemner – herunder også i en form egnet til bredere oplysningsindsatser.

- Konferencer, seminarer, arrangementer og briefinger om udvalgte emner, målrettet såvel beslutningstagere som den bredere offentlighed.
- Tænkertanken engagerer sig i større faglige og sundhedspolitiske debatter, og arbejder med flere ekspertgrupper, som undersøger relevante og aktuelle emner. Arbejdet fører til konkrete analyser og anbefalinger.
- Afholder faglige seminarer med nordiske og internationale speakers
- Udgivelse af publikationer, bøger, rapporter m.v.
- Publicering af kronikker og øvrige pressetiltag
- Gennemføre kampagner i medier, på sociale medier m.v.
- Samlet set er det tænketankens ambition at aktiviteterne – visionen - øger vidensniveauet om nedsat frugtbarhed og ufrivillig barnløshed, og bidrager til at kvalificere den offentlige debat i hele Norden.